

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-07-03/2012;
P/12/057

Olsztyn, dnia 16 lipca 2012 r.

**Pani
Stanisława Krystyna
Wyrzykowska
Dyrektor
Specjalnego Ośrodka Szkolno-
Wychowawczego
w Olsztynie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Olsztynie („Ośrodku” lub „SOSW”) kontrolę w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych w latach 2009 r. – I kwartał 2012 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 29 czerwca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK², przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie organizację kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie miały jednak istotnego wpływu na realizację procesu dydaktycznego.

W Ośrodku realizowano zadania dydaktyczne dla 106 uczniów niesłyszących na poziomie: przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej (przysposabiającej do pracy w zawodzie kucharza), liceum profilowanego oraz technikum uzupełniającego. Działalność ta została określona w Statucie Ośrodka, który spełniał wymogi określone art. 60 ust. 1 pkt 1-7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³ oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁴.

Podstawą pozytywnej oceny jest:

1. Zapewnienie uczniom form nauki zgodnych z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznych zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² W dniu 2 czerwca 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o NIK, wprowadzona ustawą z 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o NIK (Dz. U. nr 227, poz. 1482 ze zm.), jednakże na mocy art. 2 ustawy nowelizującej, do postępowań kontrolnych niezakończonych sporządzeniem wystąpienia pokontrolnego do dnia wejścia w życie zmienionych przepisów, stosuje się przepisy dotychczasowe

³ Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

- Uczniowie byli przyjmowani do Ośrodka bez zbędnej zwłoki, gdyż czas oczekiwania liczony od momentu złożenia przez rodziców stosownego wniosku - zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o systemie oświaty – nie przekraczał 30 dni.
  - Analiza dokumentacji dotyczącej 34 uczniów (32% ogółu) wykazała, że wszyscy oni posiadali ważne orzeczenia do kształcenia specjalnego, stosownie do postanowień § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej Sportu z dnia 20 lutego 2004 r.⁵
  - Szkoły funkcjonujące w strukturze Ośrodka dysponowały klasopracownikami wyposażonymi w pomoce dydaktyczne odpowiednie do wieku uczniów i stopnia niepełnosprawności słuchowej. Przeprowadzane w nich były wszystkie zajęcia specjalistyczne, które zalecono uczniom w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych.
  - Kadra pedagogiczna SOSW, w tym pedagog i psycholog, posiadała odpowiednie kwalifikacje pedagogiczne i inne specjalistyczne, zapewniające prawidłowy przebieg procesu dydaktyczno-rewalidacyjnego niepełnosprawnych uczniów. Zapewnione były też warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli. W wewnątrzszkolnym doskonaleniu zawodowym, w ramach szkoleniowych rad pedagogicznych, wzięli udział wszyscy (70) nauczyciele, natomiast z zewnętrznych form doskonalenia zawodowego (kursy, szkolenia i studia podyplomowe) skorzystało 66 nauczycieli.
2. Realizowanie zadań dydaktycznych zgodnie z podstawą programową i kierunkami wytyczonymi w planach nadzoru pedagogicznego.
- Dyrektor SOSW wywiązywała się z obowiązków wynikających z nadzoru pedagogicznego, opracowując na lata szkolne 2009-2012 plany tego nadzoru z zachowaniem terminu przedstawienia ich nauczycielom, stosownie do postanowień § 20 ust. 1 rozporządzenia MEN z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁶. Treści zawarte w planach były zgodne z wymogami określonymi w § 21 ust. 2 powyższego rozporządzenia. Wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru - zgodnie z art. 40 ust. 7 ustawy o systemie oświaty - przedstawiane były radzie pedagogicznej dwukrotnie w trakcie każdego roku szkolnego.
  - Nauka przedmiotów wynikających z programów i planów nauczania dla większości (ok.80%) uczniów odbywała się z wykorzystaniem jedynie podręczników przeznaczonych dla ogółu uczniów. Wynikało to jednak z braku na rynku podręczników specjalistycznych przeznaczonych do kształcenia specjalnego. Należy podkreślić, iż nauczyciele Ośrodka korzystając z konieczności z podręczników ogólnodostępnych, dostosowywali treści nauczania do możliwości percepcyjnych uczniów.
3. Prawidłowe wydatkowanie środków przeznaczonych na działalność Szkoły.
- W latach 2010-2012 wydatki Ośrodka wyniosły ogółem 12.700,0 tys. zł, w tym: 5.238,1 tys. zł w 2010 r., 5.815,7 tys. zł w 2011 r. oraz 1.646,2 tys. zł w pierwszym kwartale 2012 r. Wykonanie planu wydatków w tych latach wynosiło przeciętnie ok. 98%. Podstawową pozycją w strukturze wydatków Ośrodka były wynagrodzenia z pochodnymi, które w ww. latach stanowiły ok. 87% ogółu wydatków.
  - Analiza wydatków pozapłacowych o łącznej wartości 902,1 tys. zł (ponad 50% ogółu) wykazała, że poniesiono je gospodarnie oraz (w przypadku wydatków przekraczających równowartość 14 tys. euro) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷.
  - Średniomiesięczny koszt utrzymania jednego ucznia w Ośrodku w okresie objętym kontrolą wyniósł 5,6 tys. zł (bez uwzględnienia kosztów pobytu w internacie - 2,5 tys. zł).

⁵ w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół specjalnych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz.U. Nr 26, poz.232 ze zm.)

⁶ Dz.U. Nr 168, poz. 1324.

⁷ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

4. Zapewnienie profilaktyki i opieki przedmedycznej.

- Uczniom i wychowankom Ośrodka - zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą⁸ - zapewniono świadczenia profilaktyczne oraz podstawową opiekę przedmedyczną - głównie poprzez zatrudnienie w tym celu pielęgniarki i stomatologa.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- Niedochowaniu, określonego w § 33 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁹, terminu wdrożenia tzw. nowego modelu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów. W konsekwencji nie dotrzymano też innych terminów określonych w tym rozporządzeniu, tj:
  - utworzenia zespołów planujących i koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
  - ustalenia form, sposobów i okresów udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiaru godzin dla poszczególnych form pomocy
  - poinformowania na piśmie rodziców uczniów o ustalonych formach, sposobach i okresach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiaru godzin.
- Niezapewnieniu warunków pobytu w Ośrodku uczniom niepełnosprawnym, które w pełni odpowiadałyby wymaganiom określonym w art. 67 i 67a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁰, a także w § 122 ust. 2 i § 315 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹¹ - ze względu na zły stan techniczny:
  - boiska sportowego – co uniemożliwiało prowadzenie zajęć wychowania fizycznego na wolnym powietrzu oraz uprawianie przez uczniów i wychowanków sportu i rekreacji,
  - terenu wokół budynku Ośrodka – co stanowiło zagrożenie bezpieczeństwa uczniów,
  - pomieszczeń pomocniczych Ośrodka.

Należy podkreślić, że zły stan techniczny boiska sportowego oraz terenu wokół budynku Ośrodka utrzymywał się pomimo, że Pani Dyrektor, realizując wniosek z kontroli NIK przeprowadzonej w 2008 r., podjęła działania zmierzające do pozyskania środków na przeprowadzenie niezbędnych remontów i modernizacji. Działania te były jednak nieskuteczne – głównie ze względu na nieuzyskanie środków na ten cel od organu prowadzącego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, wnosi o:

- 1) Usunięcie zagrożeń wynikających ze złego stanu technicznego przede wszystkim otoczenia budynku Ośrodka oraz boiska sportowego.
- 2) Zapewnienie warunków do terminowej realizacji wszystkich zadań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

---

⁸ Dz.U. Nr 139, poz.1133.

⁹ Dz.U. Nr 228, poz. 1487.

¹⁰ Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

¹¹ Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

NIK Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem